

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Sfântul Ioan Botezătorul.

Sfânta Maica Biserică în 29 August obișnuiește a prăznuirii cu ajun, jalnica întimplare a tăierii capului Sfântului Ioan Botezătorul. Cetitorii noștri cunosc prea bine împrejurările triste, între cari s'a săvârșit acest fapt neomenesc de cătră tiranul Irod. Evangelia, — atât dela utrenie (Matei 14, 1) cât și dela Liturgie (Marcu 6, 14) — prescrisă pe aceasta sfânta zi, istorisesc în de ajuns aceasta întimplare.

În legătură cu acest mare praznic, socotim a nu fi de prisos, să dăm cetitorilor unele cunoștințe despre locul nașterii sfântului înainte Mergător pe cum și despre deșertul (pustiul), unde a petrecut acest mare Sfânt.

În depărtare de două ceasuri spre miază zi-apus dela Ierusalim se găsește comuna numită Sfântul Ioan. — Aici s'a născut Sf. Ioan înainte vestitorul Mântuitorului Hristos. Astăzi aceasta comună este redusă a fi numai un mic sătuleț. În mijlocul satului găsim claustrul călugărilor Franciscani cu una din cele mai regulate (în dimensiuni) Biserică a răsăritului. Este zidită în acel loc, unde cândva a stat casa preotului Zaharia, în care s'a născut sf. Ioan botez. Dela altarul principal spre dreapta coborând pe șapte trepte, intrăm într'o capelă frumoasă înzestrată, luminată de 9 lămpi, unde fiind un altar, zilnic se servește sf. Liturgie. În mijlocul pardoselei este așezată o tablă de marmoră cu inscripția: „Hic praecursor Domini natus est.“ (Aici s'a născut înainte mergătorul Domnului.) Părinții Franciscani zi de zi fac procesiune la aceasta capelă. Satul sfântului Ioan este împrejurat de toate părțile cu dealuri, iar hotarul și împrejurimea acestui sătuleț este foarte bogat în izvoare de apă, dintre cari cel mai mare se numește „Fântâna Mariei“

din cauză, că după legendă, din acest izvor ar fi beut apă Preacurata Maria, când a mers să viziteze pe mătușa sa Elizabetă ca să-i dea de știre că a fost învrednicită a zămizli și primi în sinul său fecioresc pe Hristos. Puțin mai spre deal la depărtare de 10 minute, preotul Zaharia și soția sa Elizabetă au avut o alta căsuță, unde au locuit pe vremea, când i-a cercetat Maria, din asta cauză acest loc și până în ziua de astăzi se numește locul „Vizitațiunii.“ Sf. Elenă și aici a zidit o biserică frumoasă din care astăzi găsim numai rămășiță de ruine. Pe locul, unde sf. Elizabetă a salutată pe Maica Domnului răspunzându-i Maria cu cuvintele „Mărește suflete al meu pe Domnul,“ se găsește și azi o capelă frumoasă, unde în fiecare săptămână se servește sf. Liturgie.

De aici plecând spre pustiul (deșert) după cale de un ceas și jumătate ajungem la stânca unde aflăm peștera, în care din tinerețe fragede până la vârsta de 30 ani a petrecut retras Sf. Ioan nutrindu-se cu lăcuste și miere de pădure. În zilele noastre puțină miere de pădure se mai găsește acolo, dar cu atât mai mult se afla un soi mare de lăcuste, care servește și azi de hrana jidovilor și turcilor săraci. Sunt aceste lăcuste cam de grosimea degetului și lungi cam de 4 policari. În orașele arabilor se vinde pe piață. Se ferb regulat ca racii, dar se mănâcă și fripte.

În peșteră intrăm pe 7 trepte, având peștera lungime de 3¹/₂, lățime de 10, iar înălțimea de 7 coți. În loc de fereastră are o deschizătură naturală, prin care ni se tinde frumoasă priveliște spre vale și spre dealurile din vecinătate. În fundul peșterii găsim un pat natural de stâncă, pe care odihnea cândva Sf. Ioan Botezătorul. Lângă peșteră bălăie

un izvoras, din care își scotea beutura acest sfânt bărbat. Imprejurimea peșterii astăzi nu se poate spune a fi ne prietinoasă, căci este incunjurată de tufe in floritoare arbori de olivi și de vii.

În preseara sărbătoarei de sf. Ioan, călugării din satul sf. Ioan, în fiecare an obișnuiesc a conduce pelerinaj la peșteră luând parte mulți evlavioși din Ierusalim și Vifleim. Cu aceasta ocazie se rădică în peștere două altare pentru a se servi sfinte Liturgii, iar apoi după o scurtă gustare, se citește evangelia priveghierii, se cântă antifoanele cu vr'o câteva rugăciuni, după cari — încă înainte de răsăritul soarelui — călugării se reintorc la Mănăstire.

În ziua praznicului, în biserica claustrului se ține Liturgie solemnă, la care iau parte foarte mulți străini. După vecernie și procesiune se face pelerinaj la locul numit al „Vizitațiunii,” unde se citește o evanghelie, se cântă Litania și mai multe rugăciuni, după cari publicul se imprăștie, iar tineretul aranjează jocuri de câmp și oaspeților se impart alune, mere și pâne. După măsură pe la orele 6 se isprăvește serbarea întorcându-se cu toții, în cea mai frumoasă ordine la sătulețul „Sf. Ioan.”

Din Istoria Biblică A VECHIULUI TESTAMENT.

12. Avram vrea să jertfească pre Isac.

Probabil din cauza foamei Avram încă înainte de nașterea lui Isac s'a mutat din Hebron în pământul filistenilor la Bersabee, unde l'a așteptat cea mai grea încercare în viața lui.

Cu nașterea lui Isac a început și pentru Avram o nouă viață, toate gândurile lui s'au îndreptat către viitor, în care era să se realizeze promisiunile strălucite, a căror chezeșie era pruncul Isac; însă chiar când acesta era în fragedă copilăria „Dumnezeu cerca pre Avram și îi zise lui: Avrame! și el răspunsă: Iacă-mă, și zise: Iea pre fiul tău, pre micul teu pre care'l iubești, pre Isac, și mergi în pământul Moria, și'l adă acolo în olocaust, în unul din munții cari îți voi zice”. (22, 1, 2.)

Muntele arătat de Domnul era muntele Moria, pre care s'a zidit biserica lui Solo-

mon, după sf. Augustin era Muntele Golgota. Ca să ajungă Avram din Bersabee la acest loc îi trebuiau trei zile, porunca deci nu să putea executa imediat într'un moment de o supremă forțare, fără Avram având înaintea ochilor pruncul trebuia să rămână statornic în hotărâre trei zile, și așa cuvintele pruncului suind dealul „Tata iacă focul și lemnele, da oaia de jertfa unde este”? (22, 7.) trebuiau să treacă ca o săgeată prin sufletul patriarhului, și el nu putea decât să dea un răspuns evaziv „Fiul meu! Dumnezeu să va îngriji de oaia de jertfă” (22, 8.) „și merșeră amândoi împreună (ibid.) zice sf. scriptura. Acest ordin era opus diametral promisiunilor, însă fiind Dumnezeu stăpânul suveran al vieții și morții, a potut să pretindă aceasta jertfă. Fiind Avram predestinat să fie strămoșul după trup al Fiului lui Dumnezeu. Dumnezeu a pretins dela el de o parte o credință neclintită, oarbă în împlinirea cuvintelor dumnezeiești chiar în opoziție și cu cel mai elementar raționament omnesc, de alta parte a pretins de la el un spirit de jertfă până la cel mai înalt eroism, până la călcarea celui mai profund, mai puternic și mai justificat sentiment de părinte.

Însă „cu credință a adus Avram pe Isac, când a fost pus la încercare, și aducea jertfă pe singurul său fiu el, carele primise făgăduințele, către carele s'a zis: „întru Isac se va numi ție sămânță,” pentru că socotea, că puternic este Dumnezeu și din morți a scula, pentru aceea și spre pildă l'a luat.” (Evr. 11, 17—19.) „Căci nu prin legea a fost dată lui Avram făgăduința, sau sămânței lui, ca să fie el moștenitor lumii: ci prin dreptatea credinței.” (Rom. 4, 13.) iar prin actul de a jertfi pre fiul său, pre unicul său, pre care îl iubise, a devenit prototipul, al Dumnezeului Tata însuși, care asemenea era să dea „pe fiul său cel unul născut” (Ioan 3, 16) de jertfă pentru noi.

Cu actul voinței de a jertfi pre Isac, istoria lui Avram a atins punctul lui culminant.

„Să nu pui mâna ta pe copil” (22, 12) a zis îngerul domnului către Avram. Dumnezeu a fost mulțumit de proba ce a dat Avram, și a reînviat cu jurământ toate promisiunile de până acuma.

Avram nu preste mult din nou s'a mutat din Bersabee la Hebron.

*) Isac, care era hotărât de tatăl său să fie adus jertfă, și totuși a trăit după aceea, închipuește care s'a adus jertfă, și apoi a înviat.

Din catehism.

92. Mai fi va loc curățitor după judecata ceea de obște?

După judecată ceea de obște nu va fi numai împărăția ceriului și iadul: „Și vor merge aceștia — cei răi — în munca de veci, iară dreptii în viața de veci.” (Mat. 25, 46.)

Plevele le-aruncă în foc,
Grăul strânge la un loc
Omul cel secerător.
Toți cei răi în iad s'or duce,
Pe cei buni la ceriu i'a duce
Prea dreptul judecător.

După ce am aretat în linii generale ce este raiul și iadul, vom vorbi în acest loc încă ceva despre raportul ce este între sufletele din purgator și credincioșii de pe pământ.

Am văzut ca suferințele sufletelor în purgator pot să țină timp foarte lung. Dumnezeu a hotărât că acest timp al suferințelor fixat de dreptatea dumnezească să nu fie prescurtat decât în vederea faptelor noastre bune, și a rugăciunilor noastre ce le oferim noi în acest scop. Dumnezeu ne îndeamnă la aceasta pentru iubirea cu care este El față de acele suflete, carii stau sub pedeapsă, „în temniță am fost și ați venit la mine.” (Mat. 25, 36.)

Dumnezeu a pus soarta sufletelor din purgator așa zicând în mâinile noastre. Ni s'ar crepa inima de durere, dacă am auzi glasul strigător cu care cer ajutor dela noi: Indurați-vă! Indurați-vă cel puțin voi prietenii mei asupra mea, căci mâna lui Dumnezeu puternic me apasă!

Este un dar mare a providenței divine că noi putem ajuta în măsură mai mare sufletelor în purgator, de cât am putut face pentru ei cât au trăit cu noi pe pământ; putem să-i alinăm suferințele, îi putem mângăia, vindeca, putem să-i facem fericiți! Acolo în locul de expiere iubirea de aproapele poate face minuni! Dumnezeu primește și contează ofrandele noastre în favoarea sufletelor. Prin oferirea rugăciunilor și a faptelor noastre bune, a cuminecărilor și a penitențelor noastre, dar mai vârtos prin oferirea sfintei liturgii putem satisface pentru pedepsele rudelor și prietenilor noștri și putem accelera sosirea acelei zile ferice în care Dumnezeu i-i va primi în împărăția ceriului!

Însă raportul între sufletele din purgator și credincioșii de prelutindenea este reciproc. Dumnezeu permite câte odată că chiar în mod vizibil să se arete sufletele oamenilor de pe pământ și să-i facă diferite comunicări. De bună seamă trebuie primite cu multă rezervă astfel de istorisiri, însă pot fi între ele întâmplări reale.

Ca inehiere la acest capitol vom povesti o întâmplare de totul extraordinară, dar nu mai puțin credibilă în acest gen.

Un paroh dintr'un cartier al Londrei ca martor ocular povestește următoarele:

(Va urma.)

Cuv. Păr. nostru Moise Arapul — 28

August — a fost arap, adică ethiop sau negru și era slugă la un domn, care pentru firea lui cea rea și tâlhărească l'a alungat. Deci Moisi s'a dat la viață tâlhărească, și adunând tovarăși s'a făcut vătavul tâlharilor, răpind și jefuind.

Fiind odată într'o mare primejdie, și-a propus că dacă va scăpa, se va lăsa de viața tâlhărească. Și-a ținut propusul pentru că îndată cum a scăpat din aceea primejdie, a intrat într'o mănăstire. Cu rugăciuni și post și-a curățit sufletul și a întors pe calea cea bună pre mulți din tovarășii săi de odinioară.

Dinsul a viețuit pe la finea secolului al patrulea și a ajuns adinci bătrînețe, a repauzat ca egumenul Mănăstirei în anul 75 al vieții sale.

În aceasta zi serbează apusenii catolici amintirea Sf. Augustin părinte și doctor al sf. Bisericii. S. Augustin s'a născut pe la mijlocul veacului al patrulea în Tageste, cetate din Numidia în Africa. Taică său Patriciu a fost păgân și numai pe la finea vieții sale s'a încreștinat, maică-sa a fost evlaviosa Monica. Augustin a căpătat o creștere îngrijită, și a devenit deja ca tânăr foarte învățat, însă dânsul învăță științele păgâne.

Tinerețele sale le-a petrecut în excese, drept ca maică sa mult s'a supărat și s'a rugat lui Dumnezeu se întoarcă pre fiul său la penitență.

Augustin a văzut adeseori pre maică-sa plângând, drept aceea a lăsat Carthagina și a mers la Roma, unde a eselat cu oratoria. În urmă s'a ales de profesor al oratoriei la catedra din Milan, și acolo la ajuns

darul lui Dumnezeu și penitență. În timpul acela în Milan a fost episcop Sf. Ambrosie. Augustin a mers adeseori în biserica episcopicească, și a ascultat cuvântările Sfântului Ambrosie. A început a studia sfintele cărți și iată s'a deșteptat în dânsul dorul de a se desbrăca de omul cel viclean, și zicea întru sine: Doamne pânăcând voi să petrec în păcate, ajută-mi Doamne ca nu mâine ci astăzi să mă întorc. Și iată a auzit un vers care i-i zicea: ia și ceteste! ia și ceteste! Augustin însă nu a văzut pre nime numai sf. Scriptura era deschisă la cuvintele sfântului Apostol Pavel: „Ca ziua, cu cuviință să umblăm, nu în beții, nu întru curvii, și întru fapte de rușine, nu în price și în pizmă: ci vă îmbrăcați în Domnul nostru Isus Hristos, și plăcerea trupului să nu o faceți întru poște.” (Rom. 13, 13—14.)

Augustin a meditat. Darul lui Dumnezeu a lucrat în inima lui și lăpădând pre omul cel vechiu — viclean — s'a pregătit la Sfântul botez și în vârsta de 33 ani s'a și botezat. Maica sa Monica a vărsat lacrimi de bucurie și după scrisese sfântului Ambrosie, atunci s'a compus cântarea latină: „Te Deum laudamus,” adică: „Pe tine, Dumnezeule, te laudăm” spre a mulțumi lui Dumnezeu pentru binefacerile primite.

Preumblându-se odată pe țărmurile mării, a meditat despre misterul sfintei Treime. Intre aceste a văzut, pe țărmurile mării un prunc drăgălaș, care făcând în năsip o gropșoară, în aceea turna cu o scoică apa mării. Augustin întrebându-l că ce face? pruncul i-a răspuns că va deșerta marea în gropșoara ceea mică, la ce Augustin a zîmbit. Pruncul i-a răspuns însă că mai iute va putea face dânsul aceasta, decât Augustin învățatul să poată pricepe misterul sfintei Treimi.

Ingeniul cel mare al Sfântului Augustin este admirat și astăzi după 14 veacuri. Opurile lui sunt cele mai vestite. A repauzat în 28 August 430.

Din viața lui putem învăța că Dumnezeu nu voește moartea păcătosului ci să se întoarcă și să fie viu.

Bibliografie. Biblioteca din Gherla (Seria II. pentru popor) iaraș s'a îmbogățit cu o cărtică prețioasă. Poartă titlul: *Roma și Mănăstirile românești unite* dela Nicula, Bicsad, Moisei și Strâmbu. Rugăciuni și învățături creștinești pentru folosul sufletesc al credincioșilor, cari merg la Mănăstire. Auctorul (păr. canonic Dr. Victor Bojor) ne dă în aceasta cărtică de 80 pagini învățatură clară despre indulgență, despre condițiunile și modul cum se pot câștiga indulgențele. Credincioșii noștri, chiar și intelectualii pot profita nespun de mult sufletește, dacă vor urma învățăturile și sfaturile ce se cuprind în aceasta lucrare. A fost timpul suprem să ajungem și noi Românii la o cărtică ieftină de acest soi. Felicităm pe auctor pentru gândul de a pune în grai limpede la îndemâna obștei învățăturile practice pentru dobândirea indulgențelor. Se poate procura dela Tipografia „Aurora” A. Todoran. Gherla (județul Someș.)

CUMPĂRAȚI

„NOUL TESTAMENT”

tradus și tâlcuit de păr. dr. Bălan
la LIBRĂRIA ASOCIAȚIUNI SIGHET
Piața Unirii No. 25.

Calendar săptămânal.

25 — 31 August 1929.

- 25. Dumineca. XIV. d. Rusalii (Ev. Mat. 22, 2.)
- 26. Luni. M. Adrian.
- 27. Marți. C. Pimen.
- 28. Miercuri. C. Moise Arabul.
- 29. Joi. Taierea C. Sf. Ioan Bot. (Ev. Marc 6, 14.)
- 30. Vineri. P. Al. Ioan.
- 31. Sâmbătă. Brăul Preac. Mar.

